

Introitus:

⁸ Hospodin ale navěky trůní. Svůj trůn připravil k soudu, ⁹ on bude soudit celý svět spravedlivě; národy rozsoudí s přimostí. ¹⁰ Hospodin je nepřístupným hradem utlačených, *je nepřístupným hradem v dobách soužení.*

Žalm 9:8-10 (ČSP)

Čtení ze Žalmu 104

Dobrořeč, má duše, Hospodinu!

Hospodine, můj Bože, jsi velmi veliký! Oblékl nádhru a důstojnost. ² Halíš se světlem jako pláštěm, roztahuješ nebesa jako stanovou plachtu. ³ Na vodách kladeš trámy svých komnat, z oblaků si činíš vůz, vznášíš se na perutích větru. ⁴ Činíš si z větrů své posly, své služebníky z planoucího ohně.

⁵ Založil zemi na základech — nepohne se *na věky věků*. ⁶ Hlubinu jsi přikryl jako pláštěm, nad horami stály vody. ⁷ Před tvými hrozbami utíkaly, před hřmotem tvého hromobití se v hrůze rozprchly. ⁸ Vystoupila pohoří, *vody klesly do údolí*, do míst, která jsi jim určil. ⁹ Vymezils *jim* hranice, *které nepřekročí*. Nevrátí se, aby zaplavily zemi.

¹⁰ Posíláš prameny do potoků, *jež tečou mezi horami*, ¹¹ napájejí všechnu polní zvěř; divocí oslové *tu* tiší žizeň. ¹² Sídí u nich nebeské ptactvo, štěbetá mezi listovím. ¹³ Ze svých komnat zavlažuješ hory, země se sytí ovocem tvého díla. ¹⁴ Dáváš vyrůst travě pro dobytek a rostlinám, které pěstuje člověk, aby ze země vydobyl potravu. ¹⁵ I víno, *které dává radost lidskému srdci*, takže se tvář olejem leskne i chléb, *jenž posilňuje lidské srdce*. ¹⁶ Sytí se *i* Hospodinovo stromoví, libanonské cedry, které zasadil. ¹⁷ Hnízdí na nich ptactvo; *čáp má domov na cypřiších*. ¹⁸ Vysoká pohoří patří kozorožcům, skály *jsou* útočištěm pro damany.

¹⁹ Učinil jsi měsíc k určování času, slunce ví, kdy zapadnout. ²⁰ Navodíš tmu, nastane noc. V ní se hemží všechna lesní zvěř. ²¹ Mladí lvi řvou po kořisti a žádají od Boha svou potravu.

²² Vychází slunce — stahují se a uléhají do svých doupat. ²³ Člověk vychází ke svému dílu a ke své službě až do večera.

²⁴ Jak mnohá jsou tvá díla, Hospodine! Všechna jsi je moudře učinil. Země je plná tvých tvorů.

²⁵ Hle moře, velké a široširé — tam se *toho* hýbe! Bezpočet živočichů malých i velikých. ²⁶ Plují tam lodě — *i* livjátán, kterého jsi vytvořil, aby ses z něj radoval. ²⁷ Ti všichni vzhlížejí k tobě, že jim dáš potravu ve svůj čas.

²⁸ Dáváš jim, *a oni* si berou, otvíráš svou ruku *a* sytí se dobrem. ²⁹ *Když* skryješ svou tvář, děsí se, *když* jim odejmeš ducha, hynou a navracejí se v prach. ³⁰ *Když* posíláš svého ducha, jsou stvoření. Tak obnovuješ tvář země.

³¹ *Kéž* Hospodinova sláva trvá věčně! *Kéž* se Hospodin raduje ze svého díla! ³² Pohlédne na zemi *a ta* se roztřeše, dotkne se hor *a* vzplanou.

³³ Budu zpívat Hospodinu *po celý* svůj život, budu opěvovat svého Boha, dokud budu. ³⁴ *Kéž* ho mé promlouvání potěší — já se raduji v Hospodinu! ³⁵ *Kéž* hříšníci vyhynou ze země, *kéž* už ničemové zmizí! Dobrořeč, má duše, Hospodinu. Haleluja!

Co si neodmakáme, to nemáme

Povzbuzení před Večeří Páně

Žalm popisuje nesmírnou moudrost a štědrost Boží. Bůh jako Tvůrce: “Jak mnohá jsou tvá díla, Hospodine! Všechna jsi je moudře učinil. Země je plná tvých tvorů. Hle moře, velké a širošířé - tam se *toho* hýbe! Bezpočet živočichů malých i velikých. Plují tam lodě - i livjátán, kterého jsi vytvořil, aby ses z něj radoval. (Žalm 104:24-26), Bůh jako udržovatel stvoření: “Ti všichni vzhlížejí k tobě, že jim dáš potravu ve svůj čas.” (27) a Bůh jako spasitel, který sesílá ducha a křísí to, co bylo mrtvé: “Dáváš jim, a oni si berou, otvíráš svou ruku a sytí se dobrem. *Když* skryješ svou tvář, děsí se, *když* jim odejmeš ducha, hynou a navracejí se v prach. *Když* posíláš svého ducha, jsou stvoření. Tak obnovuješ tvář země.” (28-30). Je to meditativní text, který se hodí pro duchovní obnovu během týdne. Já na něj mám několik minut. Žalm otevírá možnosti vděčnému srdci, aby si našlo motiv k dobrořečení a k ochotě sdílet toto bohatství s ostatními.

Vše jsme dostali darem

Potkávám se s lidmi, kteří mají jasno o Adamovi a jeho selhání, popíší psychologické rysy své osobnosti a na závěr rozhovoru mám dojem, že ví o sobě úplně všechno a přežijí všechno, neb na to mají kurzy přežití. Mají dobře napumpované bicepsy, navíc jsou dobře věroučně zakotveni, ale - nechce se jim normálně žít. Nemají odvahu vstoupit do manželství, nemají odvahu živelně milovat svého partnera, nemají odvahu být poslintaní a poblínaní od miminek, nemají odvahu vychovávat svoje děti, nemají odvahu být jednou chudí a podruhé bohatí, nemají odvahu budovat pomalu a postupně svou kariéru, nemají odvahu čekat a radovat se ze života. Nevěří, že by byl Pán Bůh tak dobrotivý, že i je a jejich potomky zahrne veškerou péčí, ať se píše jedenadvacáté století či se bude pro potomky psát to následující.¹

A přece! Izrael se vyznačoval hlubokou a zemitou radostí ze života a všech jeho darů. Jedl, pil a miloval se s požitkem. Nebylo mu za těžko být spolu s ostatními a sdílet s nimi život. Oběti se převážně jedly a to společně s ostatními! Boží lid nepovažoval za nutné sledovat výkazy práce kněžského rodu a vypočítávat jim, kolik berou. Dal jim na běžný život jeden celý plat a dal jim při jejich směně ve chrámě druhý plat, protože byli *dvojí cti hodni*.² Nepovažoval za potřebné kádrovat původ životních partnerů, když tito ochotně přebírali vyznání Izraele. Nic z toho. Upjatost a křeč se začala dostavovat až s dobou exilu a především po něm.³ Zákonicství, jakkoli zachovalo lidu Knihu a ustanovilo shromáždění, a farizejství, jež Izraeli vštěpovalo “praxis pietatis” zvlčilo. Co přinesli, co nastolili? Vskutku velká témata - obřízka, jídelníček a zasedací pořádek - kdo vepředu a kdo vzadu.⁴

¹ Mimochodem: Vytvářejí společenství, v němž člověk s nižším stupněm vzdělání téměř neobstojí.

² Apoštol Pavel o tom píše Timoteovi: “Starší, kteří zastávají dobře svůj úřad, jsou hodni dvojí cti, zvláště ti, kteří se namáhají kázáním a vyučováním.” (1. dopis Timoteovi 5:17)

³ Tehdy najednou začalo vadit, že Izraelci mají manželky cizinky. Propouštěli je a také s nimi i jejich děti. Viz Ezdrášova kniha 10

⁴ Když se díváte na Ježíšovu dobu a na apoštolskou církev, není možné to přehlédnout.

Stojíme-li dnes okolo stolu s vínem a chlebem, pak si ukažme právě při stolu tento styl myšlení: Farizeové šleli, když si Ježíš vybral stůl hříšníka.⁵ Jinde jim vadilo, že si neomyl ruce ani Ježíš a ani jeho učedníci.⁶ Stůl totiž, při chybějícím oltáři ve chrámě - jenž byl zbořen, dostal punc obětního stolu a svatost stolovníků se sledovala přísně. Pán Ježíš tuto pomatenou verzi ale nerespektoval. Však byl nazýván žráčem a pijanem!⁷

Svatost dostal stůl až s Ježíšovou přítomností, s chlebem a vínem, které rozdával. S křížem, který ke stolu Ježíš přinesl. To on, svým spásným konáním u stolu, dodával společenství svatost, nikoli upjatá a neživá forma zákonictví a posedlá zbožnost farizeů. Ježíš ale přál život, však on byl život sám!

A tak jsme společenstvím s Kristem obdarováni z té velké štědrosti našeho Boha.

Vše si musíme odpracovat

A musíme se dnes říci ještě druhou půlku, která nevychází přímo ze Žalmu 104, ale patří ke zvěstování. Přijímáme z tohoto stolu a jsme nesmírně obdarováni. Ale neutápíme se ve vděčnosti. Dáváme přijaté dary dále. Ovšem skutečně to děláme? Skutečně je tak církev zařízena?

Není. Apoštol Pavel v Korintě anuluje Večeři Páně a rozhání shromáždění,⁸ když se při hodech lásky jedni nejdříve najedí a na druhé nemyslí. To nemusí být jen proto, že měli králičí paštiku a rýnský ryzlink ročníku 2001. To může být proto, že jejich stůl byl svatý podle jejich předpisů, že mělo stolování správnou liturgii a jiní by ji kazili, a že u stolu byly samé osobnosti, samí kamarádi, žádní chudáci a lůzři. Tak si "zaslavili" Večeři Páně v kroužku. Nedali dalším. Jenže stůl Ježíšův a jeho památka je právě pro všechny a bez rozdílu. Tato památka staví všechny na stejnou úroveň. Sociální soudržnost si musíme připustit k tělu, protože bez ní není Večeře Páně skutečným dobrořečením - eucharistií.

Když jsme vzali, musíme dávat dál. Musíme si odpracovat to, že jsme dostali, tím, že to dáme dále. Dávám si velice záležet, abych v liturgii Večeře Páně, tedy dobrořečení - eucharistie, říkal: "Pán Ježíš to předal učedníkům, ti předali mým otcům a otcové předali mně, co i já vám odevzdávám, že Pán Ježíš v tu noc..." Dáme totiž dál jen to, co sami přijmeme. Tedy sestry a bratři, přijímejme z Boží dobroty, nebojme se živelnosti a radosti. Bůh se chce radovat s námi, když budeme jíst a pít, když budeme žít v manželství a vychovávat děti...

Dělat - dávat dál, to znamená nést odpovědnost za celou zemi. To znamená myslet širěji, vnímat globální a místní odpovědnost. Přijmout odpovědnost za přírodu, za stvoření. Analyzovat, co

⁵ Tak je to třeba v Lukášově evangeliu 5:29 a 15:2

⁶ Markovo evangelium 7:1nn o fanatickém hněvu farizeů na adresu Pána Ježíše a učedníků - jedí nemytýma rukama!

⁷ Přesně tak to zní: ¹⁸ Přišel Jan, nejedl a nepil, a říkají: 'Má démona!' ¹⁹ Přišel Syn člověka, jí a pije, a říkají: 'Hle, člověk žrou a pijan vína, přítel celníků a hříšníků!' Ale moudrost je ospravedlněna svými dětmi. " (Matoušovo evangelium 11:18n)

⁸ 1. dopis Pavlův do Korintu 11:17-22

okolí potřebuje a “necpat” mu to, co my chceme dát a k čemu chceme okolí změnit. Je mi blízké chápání “farnosti” v tom, že mne nezajímá jen uzavřený kruh lidí, kde si dáváme sami, ale myslím na okolí, kde zatím nelze dělat bohoslužby, ale lze získávat důvěru obyčejných lidí. Nemá smysl zvát politiky a od kazatelny je nechat řečnit s tím, že si dělají volební kampaň. *Nevylizujme mísy pomatenců.* Nechme je pomatencům. Politici jsou a přijdou jiní a je třeba je hlídat, aby si - i ti nejlepší - neprovozovali jen svoje řemeslo, nepolarizovali lidi ve městě a neřídili svoje příjmy. Svádí je to k tomu. Ale - Má smysl navštěvovat sousedy a poslouchat je, snažit se je pochopit a najít rozumné jádro jejich trápení či radosti. Rozdávat třeba i čas.

Má smysl působit sociálně, sloužit těm, co nemohou nic vracet, pozvedat ty, kterým selhalo zdraví. Prostě dávat strategicky tam, kde to bude dobře uloženo a vynese to dobré důchody a nemůže se nám to vrátit nazpět. Sestra mého dědečka, tetička Hončová, mi otevřela domov a říkala vždy jasně: “Dando, nesmíš mi nic vracet, dej to dál!”

Pán Bůh po nás občas chce, abychom si odpracovali i to, co se nám dělat nechce. Jako pomocníku výkonného praporčíka mi jeden měsíc peníze v kase chyběly a jiný měsíc přebývaly. Nevěděl jsem proč. Nenáviděl jsem účetnictví. Nikdy jsem nechtěl s penězi nic mít... A nakonec jsem se učil účetnictví, rozpočty, vyúčtování... Copak se tak náš Pán nemodlil? “Otče, chceš-li, přenes tento kalich ode mne, avšak ne má vůle, nýbrž tvá se staň.” (Lukášovo evangelium 22:42n) A pak šel a položil svůj život.

Pán Bůh je štědře nakloněn svému stvoření. A Bůh, jako Otec, dokáže dát lvům (šelmám), damanům (nečistým zvířatům) a dává déšť na dobré i zlé, velké i malé. A vede nás k dávání. Když prostíráme stůl, jdeme dávat. Není to jen “svaté přijímání”, je to i “svaté dávání”!

Požehnaný Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nám požehnal veškerým duchovním požehnáním v nebeských věcech v Kristu. On si nás v něm vybral před založením světa, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří v lásce, když nás podle zalíbení své vůle předurčil sobě k synovství skrze Ježíše Krista ke chvále slávy jeho milosti, kterou nás obdařil ve svém milovaném Synu. V něm máme vykoupení skrze jeho krev - odpuštění našich provinění podle bohatství jeho milosti... Amen.

(dopis Efezským 1:3-7)